

Gmina Potęgowo

Gmina Chmielno

Gmina Czarna Dąbrówka

Gmina Damnica

Gmina Sierakowice

Gmina Sulęcino

Gmina Gniewino

Gmina Kartuszy

Gmina Przdokowo

Gmina Somonino

Gmina Żukowo

Gmina Puck

Potęgowo, 29 września 2022 r.

OK.152.1.2022

Minister Klimatu i Środowiska
Anna Moskwa
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa

Petycja

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870 ze zm.) wnosimy petycję w zakresie zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1297 ze zm.) oraz o przeniesienie ciężaru odpowiedzialności za poziomy recyklingu na instalacje przetwarzania odpadów, w tym instalacje komunalne.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 3b i art. 3c) nakłada na gminy szereg obowiązków, w tym obowiązki w zakresie osiągania przez gminy poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziomy składowania odpadów komunalnych oraz poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poziomy te oblicza się zgodnie z aktami wykonawczymi do przedmiotowej ustawy.

Gmina, jako organizator systemu gospodarowania odpadami komunalnymi ma bezpośredni wpływ na organizację systemu zbierania odpadów na terenie gminy, na sposób i częstotliwość odbierania odpadów z nieruchomości oraz częściowo na wskazanie pierwszego miejsca przetwarzania odpadów (gdy gmina zawiera odrębne umowy na odbieranie odpadów i na przetwarzanie odpadów komunalnych).

Pierwsze przetwarzanie odpadów komunalnych prowadzone jest lokalnie lub regionalnie przez podmioty w różnych formach organizacyjnych i własnościowych. Wyposażenie techniczne tych podmiotów w instalacje przetwarzania, ich efektywność odzysku i/lub recyklingu są bardzo różne i zależne od wielu czynników w tym lokalizacyjnych, finansowych, organizacyjnych, historycznych, itd.

Gmina nie ma wpływu na sposób przetwarzania odpadów, w tym na stosowane technologie przetwarzania w instalacjach, nie ma wpływu na rodzaje i masy odpadów odzyskanych w procesach przetwarzania odpadów komunalnych z terenu gminy. Gmina nie ma wpływu na masę odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, lub masę odpadów komunalnych składowanych. Są to obszary działania i odpowiedzialności podmiotów przetwarzających odpady komunalne.

Urząd Gminy Potęgowo

76-230 Potęgowo, ul. Kościuszki 5, tel. 59 811 50 72; e-mail: sekretariat@potegowo.pl

Pracownik merytoryczny, koordynujący funkcjonowanie Porozumienia Międzygminnego:
Ewa Chmura, tel. 59 841 69 43, e-mail: cpo@potegowo.pl

Gmina nie ma też wpływu na dalszy sposób i miejsce przetwarzania odpadów odzyskanych z odpadów komunalnych, nie ma wpływu na dalszy recykling lub odzysk.

Recykling papieru, szkła czy też metali prowadzony jest zasadniczo ponadlokalnie, przez duże koncerny międzynarodowe, które w Polsce posiadają kilkanaście instalacji. To te koncerny decydują o masie i rodzaju odpadów przyjmowanych z terenu Polski do recyklingu oraz o cenach ich zakupu lub wysokości dopłat.

Recykling tworzyw sztucznych prowadzony jest w skali krajowej, przez setki małych i średnich przedsiębiorstw. Ilość i rodzaj odpadów tworzyw sztucznych poddanych recyklingowi jest całkowicie zależna od potrzeb rynku krajowego i międzynarodowego.

Decyzje o przetwarzaniu odpadów komunalnych w kierunku recyklingu lub w kierunku odzysku są podejmowane przez przedsiębiorców i uwarunkowane potrzebami rynkowymi. Gminy nie mają żadnego wpływu na te decyzje.

Należy też odnieść się do przepisów Unii Europejskiej, która obowiązkami w zakresie poziomów przygotowania do ponownego użycia i poziomów recyklingu, poziomów składowania odpadów, a także poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nakłada na kraj członkowski, dając mu pełną niezależność w kreowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jednakże określając warunki brzegowe, w tym metodologię wyliczania w/w poziomów.

Z perspektywy gmin, nałożono na gminy obowiązki, które wykraczają poza ich kompetencje oraz możliwości organizacyjne, prawne i techniczne.

Gminy nie mają wpływu bezpośredniego lub pośredniego na sektor gospodarczy zajmujący się przetwarzaniem odpadów w tym recyklingiem odpadów, ale efekty pracy tego sektora mają wpływ na osiąganie lub nie osiąganie poziomów przez gminy i nakładanie na gminy kar finansowych.

W ocenie gmin odpowiedzialność za osiąganie poszczególnych poziomów powinna być powiązana z faktycznym obszarem działania i powinna być rozłożona na wszystkie podmioty uczestniczące w systemie wytwarzania, odbierania i przetwarzania odpadów komunalnych.

Za w pełni zasadne przyjmujemy by gminy odpowiadały za poziomy zbierania selektywnego odpadów oraz za wybór pierwszego miejsca przetwarzania odpadów. Gminy także powinny odpowiadać za kompostowanie przydomowe i wyliczanie masy bioodpadów poddanych recyklingowi w kompostownikach przydomowych.

Instalacje świadczące usługi pierwszego miejsca przetwarzania odpadów (zazwyczaj instalacje komunalne) powinny być odpowiedzialne za ilość i rodzaj odpadów komunalnych odzyskanych z odpadów komunalnych.

Instalacje komunalne powinny odpowiadać za poziomy składowania odpadów komunalnych oraz za poziomy redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji.

W naszej ocenie **poziomy recyklingu powinny być obliczane na poziomie krajowym** w oparciu o sprawozdania podmiotów prowadzących recykling odpadów zamieszczane w BDO. Ustalenie

masy odpadów pochodzenia komunalnego nie powinno stanowić trudności, w dobie elektronizacji danych odpadowych.

Z naszych danych wynika, że mimo bardzo dobrze zorganizowanej gospodarki odpadami w naszych gminach, poziomie selektywnego zbierania przekraczającym 70%, z trudem osiągamy pierwszy 20% próg poziomu recyklingu. Doliczenie kompostowania przydomowego pozwoli na przekroczenie kolejnego progu, lecz nie przekroczymy 35 % progu poziomu recyklingu. Nieosiągalne jest w obecnym systemie prawnym i organizacyjnym zbliżenie się do wymaganych 50% recyklingu.

W naszej ocenie konieczne jest przeorganizowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i zwiększenie odpowiedzialności za osiąganie poziomów recyklingu, składowania i ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji podmiotów przetwarzających odpady komunalne w szczególności instalacji komunalne.

W związku z powyższym wnioskujemy o zmianę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie art. 3b zgodnie, z którym gminy będą zobowiązane osiągać poziom zbierania i odbierania selektywnego odpadów komunalnych.

Wnioskujemy o zmianę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie art. 3b i 3c, zgodnie, z którym instalacje komunalne będą zobowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów oraz ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Wnioskujemy o przeniesienie ciężaru odpowiedzialności za poziom recyklingu (poza kompostowaniem przydomowym) na instalacje przetwarzania odpadów w tym instalacje komunalne. W naszej ocenie **poziomy recyklingu powinny być obliczane na poziomie krajowym** w oparciu o sprawozdania podmiotów prowadzących recykling odpadów zamieszczane w BDO.

Zwracamy też uwagę, że w przypadku wyliczania poziomów składowania, z uwagi na brzmienie art. 5a Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/850 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów niezasadne jest zaliczanie do poziomu składowania odpadów poddanych odzyskowi na składowisku odpadów.

Poniżej prezentujemy nasze propozycje dot. zmian przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Art. 3b. 1. Gminy są obowiązane osiągnąć poziom zbierania i odbierania selektywnego odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

3) 50% wagowo – za rok 2023;

4) 60% wagowo – za rok 2024;

5) 65% wagowo – za rok 2025;

6) 65% wagowo – za rok 2026;

- 7) 65% wagowo – za rok 2027;
- 8) 65% wagowo – za rok 2028;
- 9) 65% wagowo – za rok 2029;
- 10) 70% wagowo – za rok 2030;
- 11) 70% wagowo – za rok 2031;
- 12) 70% wagowo – za rok 2032;
- 13) 70% wagowo – za rok 2033;
- 14) 70% wagowo – za rok 2034;
- 15) 75% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom zbierania i odbierania selektywnego odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych selektywnie zebranych i odebranych z terenu gminy do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Przy obliczaniu poziomu zbierania i odbierania selektywnego odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Proponujemy zmienić art. 3b ust 2a, 2b i art. 3c poprzez przeniesienie odpowiedzialności z gmin na prowadzących instalacje przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacje komunalne. Poniższe odesłanie do artykułów należy traktować, jako wskazanie przepisów do zmiany, a nie ich docelową numerację.

Art. 3b ust 2a „Prowadzący instalację przetwarzania odpadów komunalnych w tym instalację komunalną obowiązany jest nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 3) 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Art. 3b ust 2b „Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych.”

Wykreślić zdanie ”Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów.”

3. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania poziomu składowania, kierując się potrzebą zapewnienia możliwości zweryfikowania osiągnięcia poziomu składowania przez każdą instalację komunalną oraz przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami.

Art. 3c ust. 1 „Prowadzący instalację przetwarzania odpadów komunalnych w tym instalację komunalną obowiązany jest ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Art. 3c ust. 3 „Prowadzący instalację przetwarzania bioodpadów są obowiązani poddać recyklingowi selektywnie odebrane i zebrane bioodpady pochodzenia komunalnego na zasadach opisanych w Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określającej zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE oraz uchylającą decyzję wykonawczą Komisji C(2012) 2384.”

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1.

Z poważaniem

Członkowie Porozumienia Międzygminnego

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości:

1. Marszałek Województwa Pomorskiego
2. Związek Gmin Pomorskich